

ҚУЧ-АДОЛАТДА

2011 йил,
21 октябрь,
жума
№ 41 (347)

Ўзбекистон Республикаси Олий судининг ҳуқуқий газетаси

<http://www.supcourt.uz>

1998 йил 29 августдан чиқа бошлаган.

ЮКСАЛАЁТГАН ЮРТ ЖАМОЛИ

Мустақиллик йилларида мамлакатимизда улкан бунёдкорлик ишлари амалга оширилган кундан кун чирой очётган шаҳару қишлоқларимиз тимсолида яққол намоён бўлмоқда. Зоро, азалдан гўзалликни, яратишни, бунёдкорликку бободончилликни қадрлайдиган ҳалқимиз учун истиқлол ана шу имкониятларни рўёбга ҷиҷарашга кент йўл очди. Бу аслида кўхна заминимизнинг ҳар бир ҳудудига хос ҳусусият. Қўйонилклар бу бора-да қўли гул одамлар десак, хато бўлмайди. Чунки бу ерда дунёга донги кетган уста ҳунармадлар етишиб чиқкан. Кейинги пайтда бу шаҳарда қадим анъанаалар қайта тикланиб, ҳалқинг яратувчилик салоҳияти янада тенароқ, бўй кўрсатди.

Мамлакатимизда истиқлол йилларида суд-ҳуқуқ тизими чуқур ислоҳ қилиниб, суд ҳокимиятининг том маънодаги мустақиллигини таъминлаш бўйича кент миқёсли чора-тадбирлар амалга ошириди. Бунинг натижасида суд ҳокимияти жамиятда қонун устуворлиги ва инсон ҳуқуқлари ҳимоясини таъминловчи яхлат тизим сифати шаклланади бормоқда.

Мухабиримизнинг жиноят ишлари бўйича Тошкент вилояти судининг раиси Мансур АХМЕДЖОНОВ билан сұбдати ана шу жараёнда амалга оширилган ислоҳотлар, суд тизимининг фуқаролар ҳуқуқлари ҳимоясини таъминлашдаги ўрин ҳақида бўлди.

Islohot va samara

Суд — фуқаролар ҳуқуқи ҳимояси кафолати

— Мустақиллик йилларида давлат ва жамият ҳәтигининг барча жаҳбалари тубдан ислоҳ қилинди, — дейди М.Ахмеджонов.

Хусусан, суд-ҳуқуқ ислоҳотлари жараёнида, биринчи навбатда,

фуқароларнинг ҳуқуқ ва эркинликларини суд тартибида ҳимоя кишиш кўламини кенгайтиришга алоҳида эътибор берилиши билан бирга сударнинг қонунийлик ва ихтимой адопати таъминлашдаги роли кучайтирилди. Бир-бирини мазмунан тўлдириви бу омиллар туфайли кеънгиги йилларда юрт-шароитимизнинг суд ҳокимиятига бўлган муносабати тубдан ўзгарди. Фуқароларнинг сударнга муорожаати йилдан йилга кўпайётгани хам буни яққол тасдиклиди.

Мазкур мебъерни ҳёттаби татбик этиши асосида мамлакатимизда демократик ўзғаришларни янада ҳуқуқлаштириши, фуқаролар оғизида суд ҳокимиятига ўзларининг ҳуқуқ ва қонуний манфаатларни

Шаҳарда янидан бунёд этилган спорт ва музика мажмуалари, савдо марказлари, меҳмонхона, тўйхона ва чойхоналар, банк муассасалари, боғлар, мумкаммал ташмирдан чиқарилган Наби Раҳимов номидаги театр, Ўрда майдони ва Жоме меморијий мажмуаси, дәхқон бозори, ёзги амфитеатр, гулзор ва музикали фаворолар, замонавий ва миллий руҳдаги хонадонлар, равон ва кенг кўчаларни кўриб, кўнглингиз яйрайди. Ҳа, Қўйон шаҳри Президентимизнинг ташаббуси, савъ-харакати билан янидан чирой очди. Бу бунёдкорлика ҳалқимизнинг фидокорона меҳнати, тадбиркорлиги, янгича тафаккури, эртанга кунга комил ишончи мужассам.

Айниска, бу қудрат, бу янгилинишлар давлатимиз раҳбарининг шу йилнинг 11 сентябрда Фарғонага, хусусан, Қўйон шаҳрига ташрифида, шаҳар ахли, ёшлар билан учрашув-мулодотларида, ҳалқимизнинг орзу-интишлишлари самараси, қайфияти, озод ва обод Ватанга мухаббати, садоқати, тинч, осойишта кунларимизга шукронаси сифатида яққол намоён бўлди.

Болалар спорт мажмуасида ёш, умидли спортишлар билан ўтган сұхбатларда уларнинг орзу-максадлари, ютуклари Юртбошимизни қизиқтириди. Қўйон тиббийт коллежи толиби, бокс бўйича жаҳон чемпиони Ойбек Шариповнинг фикрлари айлан кўпилиш ёшларнинг дилидаги эзгу ниятларга ҳамоҳанг бўлди.

Президентимиз билан она шаҳримда учрашганим мен учун тарихий дакиқалар бўлди. Олтин медалини Президентимиз. ўз кўллари билан такиб кўйганларида, худди қайтадан жаҳон чемпиони бўлгандек фурурга тўлдим.

(Давоми иккинчи бетда)

Bugun — «Davlat tili haqida»gi qonun qabul qilingan kun

Миллий ўзлигимиз ифодаси

Тип умумбашарий қадрият, инсониятга ато этилган энг улуғ ва олий наъматлардандир. «Ўзликинг англаш, миллий онг ва тафаккурнинг ифодаси, авлодлар ўртасидаги руҳий-маънавий боғлиқлик тил оввалини намоён бўллади. Жамики эзгу фазилатлар инсон қалбига, аввало, она алласи, она тилининг бетакор жозибаси билан сингади. Она тили бу миллатнинг руҳидир», деб таъқидлайди Президентимиз Ислом Каримов «Юксак маънавият — ёнгилмас куч» асаридা.

(Давоми тўртнинчи бетда)

Мамлакатимизда кенг кўламили иқтисодий ислоҳотларнинг амалга оширилини натижасида тадбиркорлик фаолияти субъектларининг қонуний ҳуқуқ ва манфаатларни таъминлашнинг ҳуқуқий базаси тобора такомиллашиб бормоқда.

Yangi qonun mohiyati

Кредит ахбороти алмашинуви тизими

Иқтисодиётни либераллаштиришни янада чукурлаштиришнинг муҳим омили

Республика молия-банк тизими илоҳи қилиши янада чукурлаштириш ва баракорлигини таъминлаш борасида кўрилётгандан амалий чора-тадбирлар ҳам ана шу мақсаддаги қизиқтиришини таъминлаш бўйича кент миқёсли чора-тадбирлар амалга оширилди. Таъқидлаш керакки, Ўзбекистонда одил судовларни амалга оширишинг конституциявий принциплари «Судлар тўғрисидан» қонунда ўз инфодасини топган. Мазкур қонунда одил судовларнинг факат судлар томонидан амалга оширилиши белгилаб кўйилган.

Республика молия-банк тизими илоҳи қилиши янада чукурлаштириш ва баракорлигини таъминлаш борасида кўрилётгандан амалий чора-тадбирлар ҳам ана шу мақсаддаги қизиқтиришини таъминлаш бўйича кент миқёсли чора-тадбирлар амалга оширилди.

(Давоми учинчи бетда)

Маълумки, соликлар мамлакат иқтисодий қудрати, мустаҳкам ижтимоий ҳимоя тизимининг муҳим омилинидир. Шу маънода ҳар бир фуқаро ва юридик шахс зиммасидаги солик ва мажбуриятларни ўз вақтида тўлаб бориши билан юрт равна-қига ҳисса қўшади. Қолаверса, бозор муносабатларига ўтиш шароитида соликлар иқтисодий сиёсатни бошқарувчи бирингчи омили бўлиб ҳизмат қилишини ҳам унутмаслик лозим.

Mas'uliyat va majburiyat

Зиммадаги бурч

уни ўз вақтида адо этмаслик жавобгарликка сабаб бўлади

Айтиш жоизки, юридик ва жисмоний шахсларнинг давлат томонидан белгиланган солик, ийғим ва бироғида мажбурий тўловларни тўламаслиги, фойда (датормади) ёки солик солинадиган башка объектларни касдандаш яшириши, камайтириб кўрсатиши, шунингдек, солик ёки башка мажбурий тўловларни тўлдиришади, жумладан соликларнинг ўтиш бориши билан касдандаш бўйича бюджет сиёсати баракорлигига пуртур етказади.

(Давоми учинчи бетда)

Mezon

Меҳнат қонуничилиги фуқароларнинг манфаатларини мухофаза этади

Мамлакатимиз фуқароларига эркин меҳнат қилиши учун барча шарт-шароитлар тартилган. Боз қомусимизда ҳар бир шахста меҳнат қилиш, эркин қасб танлани, адолатли меҳнат шароитларида ишлаш ва қонунда кўрсатилган тартибида ишсизликдан ҳимояланиш ҳуқуқи кафолатланган.

Конун ҳужжатларида фуқароларни ишга қабул килиш, уларнинг меҳнат қилиш даврида дам олиши, иш вақти ва ҳак тўланадиган меҳнат таътилининг муддати ҳамда меҳнат фаолияти билан боғлиқ барча масалалар батағсиз тартибида. Шунингдек, фуқароларимиз қариганда, меҳнатла лайқатини йўқотганда, бокувчисидан маҳрум бўлганда ва қонунларда назарда тутилган бошқа ҳолларда ижтимоий таъминни олиш ҳуқуқидан фойдаланиши мумкин.

Конституциямизда ҳар бир шахса ўз ҳуқуқ ва эркинликларини суд оғизида кинч бизнес ва хуқуқий жижатдан ҳимоя қилиш, уларнинг бузилиган ҳуқуқларини тиклабор амалга ошириб келинмоқда.

Устидан судга шикоят қилиш ҳуқуқи кафолатланган. Явни юқорида кайд килинган қонун ҳужжатлари қоидалари доирасида фуқароларнинг ҳуқуқи ва манфаатларини ҳимоя қилиш суд идораларида.

Фуқароларнинг меҳнат муносабатларига оид қонуний ҳуқуқларни ҳимоя қилишида юқорида кайд қилинган қонун ҳужжатлари билан бирга Ойлур Пленумининг «Судлар томонидан меҳнат шарнномаси (контракти)ни бекор қилишини тартибида солувчи қонунларнинг кўлланилиши ҳақида»ни қарори ҳам мухим ўрин тутида.

(Давоми иккинчи бетда)

